

Carrer de la Gleva

Sant Hipòlit de Voltregà

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Carrer de la Gleva, 2-58 i 9-31
Emplaçament Entre la plaça de Pompeu Fabra i el carrer de Sant Marc
Alçada: 517m

Coordenades:

Latitud: 42.01395
Longitud: 2.23652
UTM Est (X): 436784
UTM Nord (Y): 4651607

Classificació

Número de fitxa 08215 - 117
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVII-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Privada
Titular: Diversos propietaris

Fitxes associades:

[Casa Josep Deseuras](#)
[Casa Joan Vila](#)
[Casa Concepció Molas](#)
[Casa Miquel Fortuny](#)
[Casa Josep Bautista](#)
[Casa Joan Palou](#)
[Casa Maria Català](#)
[Casa Ramon Serra](#)

Autoria de la fitxa

Adriana Geladó Prat

Data de registre de la fitxa:

dj., 05/03/2020 - 01:00

Descripció

Carrer situat a la banda de migdia del nucli urbà de la vila, des de la banda de migdia de la plaça Pompeu Fabra i fins a la intersecció amb el carrer de Sant Marc. Es tracta d'un carrer de traçat corbat, amb una longitud d'uns 200 metres i una amplada variable força estreta d'entre 3 i 4 metres, exceptuant el tram corresponent a la plaça Pompeu Fabra, que és completament obert (de fet, tota la façana de migdia de la plaça porta la numeració del carrer de la Gleva). La via intersecciona amb el carrer del Puig, el qual genera una placeta que rep el nom de la Gleva i està presidida per la imatge d'aquesta verge. L'espai es troba pavimentat amb una capa d'asfalt amb voreres a banda i banda, exceptuant el tram final disposat entre la placeta de la Gleva i el carrer de Sant Marc, on les voreres desapareixen.

Les construccions mantenen la tipologia originària dels segles XVII i XVIII, tot i que amb reformes i remunes posteriors. Com a resultat, en l'actualitat s'observa una barreja d'edificis antics amb d'altres de més moderns construïts en els darrers anys. La tipologia general és d'edificis entre mitgeres destinats a habitatge, amb una parcel·lació força regular d'entre 6 i 10 metres de façana i una profunditat edificada d'entre 10 i 18 metres. Les parcel·les continuen a la part posterior en forma d'horts, jardins i coberts suplementaris (aquest fet es dona sobretot en les construccions de la banda de ponent). La majoria d'edificis estan coberts amb teulades de dos vessants i distribuïts en planta baixa i dos pisos, alguns fins i tot amb tres nivells. Molts d'ells tenen una porta d'accés als pisos superiors i portals d'accés de més amplada a la planta baixa. També presenten obertures emmarcades en pedra i diverses llindes datades i decorades (sobretot durant el segle XVIII), així com algunes reformes i transformacions d'obertures realitzades durant el segle XX (per exemple en balcons). Pel que fa als materials i les tècniques constructives són de caire tradicional, amb parets de tàpia i pedra, ràfecs inclinats, acabats arrebossats, etc.

Observacions:

Altres noms relacionats amb la via: carrer de la Gelada.

Història

Es tracta d'un dels traçats històrics de la vila de Sant Hipòlit de Voltregà. Constitueix un exemple de creixement lineal que fou començat a edificar als segles XVII i XVIII, per bé que més enllà de la placeta de la Gleva, el creixement itinerant només es consolida al costat de ponent. De fet, els edificis del primer tram, des de la plaça Pompeu Fabra fins la plaça de la Gleva, foren aixecats en els segles XVII i XVIII. El segon tram, en canvi, compta amb construccions bastides durant els segles XVIII i XIX. Aquest carrer està disposat al llarg de l'antic camí ral que des del santuari de la Gleva creuava tot el terme municipal en direcció nord.

Si ens fixem en les dates que hi ha gravades a les llindes dels edificis que conformen la via, podem situar la seva construcció i reforma a l'entorn de dos dels moments claus de la història de Sant Hipòlit. En primer lloc, el període d'esplendor viscut durant l'etapa pre-industrial, el qual està personificat en el poderós gremi de paraires de la vila (segles XVI-XVII). En segon lloc, i relacionat amb el moment de reforma, els estralls

ocasionats per la Guerra de Successió. La vila de Sant Hipòlit fou saquejada i cremada per les tropes felipistes l'any 1714.

Segons el Quadern de Riquesa Territorial de l'any 1820 custodiat a l'arxiu municipal de Sant Hipòlit, el carrer era conegut amb el nom de carrer de la Gelada. Pel que fa a la plaça Pompeu Fabra, una de les cases de la banda de migdia era coneguda popularment com can Llangonissa (hi havia hagut una fàbrica de llonganisses), fet que va provocar que la plaça també s'anomenés amb aquest renom. En temps de la República, la plaça fou anomenada de García Hernández en memòria a aquest capità, que es sublevà contra la monarquia i fou afusellat a Osca l'any 1930.

Bibliografia

ANGLADA I ARBOIX, Emília (2008). Noms propis del Voltreganès. Vic: Eumo Editorial, Centre d'Estudis del Voltreganès, p. 61, 62, 73, 104.

Torelló, Sant Vicenç, Sant Pere, Sant Hipòlit, Masies de Voltregà, Roda de Ter i Masies de Roda 1984. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Direcció General d'Urbanisme, 1985, p. 41.

SERRALLONGA, Joan; VILA, Assumpta; ESPADALER, Ramon (1986). Sant Hipòlit de Voltregà dins la història. Vic: Eumo, p. 220.

SERRALLONGA, J.; CROSAS, C.; CASAS, P.; SERRA, L. (2014). Sant Hipòlit de Voltregà, l'empenta d'un poble. Vic: Ajuntament de Sant Hipòlit de Voltregà, Eumo Editorial, Museu del Ter, p. 51, 55, 89, 98.

SERVEIS TÈCNICS MUNICIPALS (2019). "Catàleg de béns a protegir". Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Sant Hipòlit de Voltregà. Document per a l'aprovació definitiva, setembre 2019. Codi identificador: 09.CA.

